

Előfizetési díj:

Postán vagy Pécsen házhoz küldve: egész évre 5 ft., félévre 2 ft. 50 kr., negyed évre 1 ft. 25 kr. egyes szám 15 kr. Megjelenik minden szombat. Egyes számok kaphatók Weidinger N. könyvkeres. (Széchenyi tér).

Szerkesztői iroda:

Ferenciek utca 22. sz. I. emelet. Kéziratok vissza nem küldetnek

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők. Előfizetni helyben: a kiadóhivatalban, Blauhorn Antal úr a városi házi épületben, Lill János úr a budai külvárosban, Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében, és Fesztl Károly úr könyvkötő üzletében, Király utca (nemzeti kaszinó épület), valamint a vidéken minden postahivatalnál.

Hirdetések ára:

Egy négyhasábos petit sor egyszeri megjelenésért 8 krt. többszöri megjelenésnél árleengedés adatik. Minden hirdetés után 30 kr. bélyeg díj fizetendő. A nyílt betű 1 petit sora 10 kr. A hirdetési díj előre fizetendő.

Kiadó hivatal:

Taizs Mihály nyomtatásában Majláth-tér 22. szám alatt.

Haladunk (?)

Rohanva megy államszerkeztünk kereké az összpontosítás, az egységes birodalom halvaszült eszméjének megvalósítása, tetteleg azonban inkább az állami kapcsolatok, a történeti jogalapok elzúllása felé.

Még Tisza nem fejezte be nemzete és hazájának életérdekeit az osztrák molochnak feláldozó szegényteljes alkudozásait, még izzadt Bácsban, hogy néhány hűségesen mellette csaholó mamelukjának megmentse az óhajta várt koncot, még nagyon kétséges, vajon az országgyűlés többségében is kivessze-e már a hazafias érzelmek, a lelkiismeret utolsó szikrája? — nem lehet még tudni, vajon a Tisza által bevezetett közigazgatási rabságot elfogadja-e az alsóház? már az osztrák egységes birodalmi összpontosító párt, mely minden időben hol nyíltan, hol titkon, de döntő hatalommal vitte Ausztria államügyeit, egy lépéssel tovább megy célja felé.

Most Thun Leo gróf a Bachkor-szak közoktatási minisztere, a camarállának tehetségesebb tagja, a korszakában felnőtt magyar ifjúság nevelésének megmérgezője lép a sorompókba, kimutatva saját szempontjából az 1867-ki kettős államalkotmány és kiegyezési műnek gyarlóságait, most már oda tereli az osztrák hazafiak (?) figyelmét, hogy nem pusztán az osztrák anyagi érdekekre kell felügyelni, hanem oda kell hatni, hogy az egységes birodalom eszméje jusson érvényre, azt mondja röpiratában a többi közt:

„Hogy Magyarországon eredményes toborzás indulhasson meg az összbiradalom minden részének bensőbb egyesítése iránt, a Magyarországon kívüli királyságokban és tartományokban oly állapotokat kellene létre hozni, hogy a magyarok előtt azok irigylendőnek tetszhessenek. Különösen a többi királyságok és tartományok közt azt kellene gyakorlati uton megoldani, hogyan lehetne valódi politikai szabadságot jóllehet vezető rendet, az összbiradalom erőteljes monarchikus kormányzását azon egyes tartományok történeti jogainak tiszteletével s kielégítő biztosításával összeegyeztetni? Mindez megtörténhetik a „visszavonhatlan” októberi diploma szellemében anélkül, hogy azért magyar törvény is megsértetnének. Hogyis lehetne oly törvény, melyet a ma-

gyar király kizárólag a magyar országgyűlés elállapít meg, a magyar korona tartományaira bocsát ki, a többi országok és tartományok belrendére, benső viszonyaira, egymásközt való érintkezésekre jogi akadály s hogy tartalmazhatna ily értelmű kötelező szabványokat? Azzal kell tehát kezdeni, a mi a magyar törvény megváltozása nélkül történhetik, a mire tehát a magyarok nincsenek is jogosítva befolyást gyakorolni.”

Nagyon is hamar bekövetkezett, a mit lapunk négy évi folyamata alatt nem egyszer megjósoltunk, a mire óva figyelmeztettük t. olvasóinkat, arra t. i. hogy az osztrák politika oda megy ki, Magyarországot saját kormányára, saját megromlott és megromlott fiai által tönkre tétetni, hogy megirigylve az osztrák állapotokat önként fogadjuk el az egységes birodalom eszméjét, a mit fegyvererővel állandósítani, de még meggyökereztetni soha sem sikerült.

Óriási haladást tett az osztrák politika az utóbbi évtizedben ez irányban az tagadhatlan, a magyar kormányférfiakkal, a létező állapotokkal való elégtelenség általános azon körökben is, melyek az 1867-ik évi átalakulás által még legfőbb nyertek, mert jól belátják, hogy vívmányaik mulandók, értéknélküli, feloszló gőz- és füstfelhők, jól tük állandónak hitt alapja pedig az általános nyomorban elvész lábalk alatt, most még csak az kellene, hogy az osztrák tartományok állapota irigylendő legyen, és miért ne lehetne azzá, midőn a Tiszaféle vámegegyzmény minden előnyöket biztosít részükre, — midőn mi szabad és törvényes kizsákmányolásuknak kitéve leendünk?

Más kérdés az, vajjon az osztrák politika ebbeli manőverjeivel nem készt-e el a keleti kérdés napi reuden lévő megoldásával szemben?

Az osztrák politika a három császár szövetséget veszí rendíthetetlen alapul és hisz benne, habár akárhányszor megcsaltnék is, hisz benne, mert hajlik az autokratia felé, mely Oroszországban nyíltan, Poroszországban eltakarva uralkodik, az autokratikus nézetegységben találja biztosítékát a birodalom további fennállásának, mennyire ingatag ezen biztosíték, azt a bécsi kongresszus óta számtalanszor tapasztaltatta u-

gyan, de azért megcsontosult nézeteit fel nem adja.

Amely állam fenntartását nem alapíthatja belső saját erejére, annak elpusztulása csak idő kérdése, a kedvező pillanatban a szomszédok megosztzkodnak rajta.

Mit ér Ausztria hadereje Magyarországon nélkül, azt megmutatta Solferino és Szadova. Azonban vannak emberek és pártok, kik és melyek sem nem tanulnak sem nem felejtnek.

A bankügyi kiegyezés tengeri kigyója végre megszülemlt az osztrák és magyar miniszterek közt, utóbbiak február 20-án az éjeli gyorsvonattal Budapestre visszautaztak, hogy a kormány-párt embereivel közöljék és elfogadását kieszközöljék, mert mindkét kormány csak pártja beegyezése ok feltétele alatt egyezett ki. Péntekre lett kifizetve Bécsben a kormány megalakítása, egy a király elnöklete alatt tartandó miniszteri tanács, egy a kiegyezési pontoknak végleges megállapításával a jegyzőkönyvek aláírása. A javaslatok azután, elfogadás végett a bankbizottsághoz küldetnek, ezután fogják a parlamentek elé terjesztetni. Az osztrák képviselőház három párt clubjába február 20-án értekezlet tartott, a clubok küldötteket választottak, kik a kormány nyilatkozatait a pártoknak hirtel viszik. — Más hírek szerint a magyar kormány pártjának nagy értekezletén akarja előterjeszteni és elfogadtatni a kiegyezést, és szavazatát előre lekötöni, a mi előre láthatólag oly támadásokra fog vezetni az országgyűlési tárgyalások alkalmával, minők eddig nem igen fordultak elő, mert ezen politikai küzdelem a nemzet léte vagy nem léte felett fog dönteni. — minél fogva a legnagyobb lelkiismeretlenség lenne a szavazatoknak lekötése.

A bankügyi alkudozásokra nézve az osztrák kormány magán uton tudtul adta, hogy a paritást így értelmezve elfogadja: 3 osztrák, 3 magyar, nyolc tag a közgyűlés által szabadon választva, a két alkormányzó is szavazattal bír. A mi az igazgatóságok hatáskörét illeti, a magyar igazgatóság teljesen szabad kezelt kapna a magyarországi bankfiókok javadalmazására és működésének szabályozására. Az igazgatótanácsnak csak akkor volna joga közbeszólni, ha bizonyítékai vannak arra, hogy valamely cégnek hitel képessége megapadt a legnagyobb hitel megállapítása óta; avagy ha kimutathatja, hogy az osztrák, vagy magyar fióknál már is kimerítette valamely cég a maga hitelét. Az első esetben az egyes fiókok vezérhivatalnokainak tiltakozási joga van, de csak is azon esetekben, melyekben a váltóbírók nem egyhanguan szavazták meg a hitelt. — Az első évben 4, a másodikban 3, a következő évben a szükséghez képest ismét 3 új fiókot nyitnának. A fiókok működése a mostaninál sokkal

A nevető Themis.

Divinia comedia forensis meg-megújuló felvonásokban. Irják: Tréma és Drukk.

Themis és nevetés! minő contrast, nemde?

Szemben a tisztos öszbe vegyült bírák rendíthetetlen komolyságu tekintete... jobbról a sújtásra kész bárdot emelő s a legfőbb büntető hatalom birtokosát: a királyt képviselő ügyész... balról a védenecéért sikra szálló s a hulló bárdot elhárítani igyekvő védő, minő romantikus csoportozatot képeznének, ha nem mozognak közöttük láthatatlanul a kacagó istenasszony! És hogy kifog rajtuk a hamis! Nézzetek csak oda, éppen most vezetnek be egy vádlottat.

1-ső jelenet.

Ez egy nőszemély a földmives osztályból, lopás és orgazdasággért áll itt.

— Volt-e már fogva vagy büntetve? Kérde tőle többi között az elnök.

— Voltam. — Mikor, hányszor és miért? — Egyszer voltam, most 14 éve, büntetlen bátorságomért.

— Hát mit tett? — Hét pandurt vertem ki a házamból, kik el akartak vinni az egyetemomat.

Tehát ez volt az a büntetlen bátorság! De hallgassunk csak ismét oda.

— Mondja el miért lopott? — Alighanem ördög vérebe kellett mártani az újjamat, mert különben nem tettem volna.

— És mi indította az orgazdaságra? — Nem tudom, evel a buta eszem-

nagyobb lenne a főhivatalnokokat a közp. bizottság nevezne ki, de esakis magyar alattvalókból. — Az új magyar bank javadalmazása legkevesebb 51—52 millió trtra rugna, de szükség esetén nagyobb nemmiségű papírpénzt is bocsátának rendelkezésére. Ha már most a hitelszükség a jelenleginél állandóan magasabbra emelkedne, azon esetben a bank meg fogja nyújtani a részvénnyel s több papírpénzt bocsát ki s főmélésben Magyarország a megállapított határok közt részesülne. A kölcsönzethető bocsátatható (lombardirozható) bankpapirok lajstroma a két kormány és a bank közt meghatározatik s az ily hitel megadása az igazgatóságok jogkörébe esik.

Az orsz. szabadelvű (?) párt február 21-én nem formális értekezletet, hanem csak magán megbeszélést tartott a kör helyiségeiben, a miniszterek ref.áltak bécsi híres kúráraikról és a bank egyesség megállapított tervéről, a párt tagjai ezt egyszerűen tudomásul vették: a párt nyilatkozatát Tisza később fogja kikérni midőn a szerkezet végleg megállapítva lesz, azután folytat a bizalmak közése és legbizalmasabb reábeszélések egyes képviselők számára, szokásos fegyverek, melyekkel a többség ellentállása megfékezendő.

Az osztrák nemzeti bank monopoliumán és olesó hitelén Magyarország kiszivattyúzásával felgazdagodott bécsi pénzadályok összeheszelve megtagadták a február 15-ki magyar díkjölesön nyeményeinek eskomptirozását azon indoklással, hogy ők bizony nem tudják, vajon hat hó múlva fizetése képes lesz-e még a magyar állam. — Ime ez kerül ki Tisza uram jó barátaitól, kikkel oly szívesen alkudozik.

Simonyi Ernő az „Egyet-értés” február 22-iki számában alkotmányellenesnek tartja a kormányt, mely leköszönvén, lemondása elfogadtatott, ennél fogva pedig megszűnt a korona felelős tanácsosa, lenni, alkudozásait az osztrák kormányval; himi akardja, hogy az alkotmány elleni csíny merényletét, és bitorlást a magyar országgyűlés nem fogja megtérni, de megbüntetendő azokat, kik a korona felelős tanácsosainak teendőit illetéktelenül gyakorolni merészelték. (Gúny a parlamentárismusra nézve az is, hogy Tisza nem a magyar, hanem az osztrák képviselőház határozatától teszi függővé a magyar kormány alakulását. Ime ezzel a legvilágosabban igazoltatik, hogy nem a magyar országgyűlés, hanem a Reichsrath az ur hazánkban.)

Bécsből vett utasítás foly- tán a közlekedési miniszter akármibe kerül is — megparancsolta, hogy a fővárosi vasúti összekötő hid azonnal megpróbáltassék, e végre 40,000 mázsa súlyu vas-síneket, melyek a fegyvergyár mögött lerakvák, legalább negyven ezer forintnyi költséggel kocsin kell a hidra szállítani, holott 3—4 hónap múlva a vasúti töltések elkészülvén és a vágányok lerakván, vasúton alig említésre méltó költséggel volna a hidra állíthatók. No de Bécsből

mel azt kell gondolnom, hogy a szegénységem akartam pótolni.

Minő bő anyagot nyu tana ez asszony észjárása a communismus előharcosainak.

Az ítéletet a törvényszék elnöké követezőkép hirdeti ki vádlottak: Ott a törvényszék a lopás büntényének elkövetése miatt saját beismerése alapján 6 havi börtönnre ítélte.

Vádlott rimádkodva: Tekintetes nemes vármegyebeli nagy uraim! csak leg-alább a felet eljédk el, hadd állom ki szívesen.

De a mosolygó törvényszék kéllehetlen.

Nos, meg van-e elégedve az ítélettel kérde tőle az elnök, vagy appellál?

— Kérem magyarázzák meg nekem hogy mi az, mert én nem értem.

— Hátba azt hiszi, hogy nem elég igazságos az ítélet, akkor csak azt kell mondania: s ekkor felkúldetnek az iratok a kir. ítélő táblára, ott aztán újból megvizsgálják az ügyet, kaphat kevesebbet is, kaphat többet is.

— De már akkor inkább csak megnyugszom, mert hátba többet kapok!

2-ik jelenet. — Hány éves ön, kérde az elnök egy negyven év körüli német asszonytól, ki mint tanu volt megidéve.

— Harmíchnak, volt a felelet.

— Hogyan? hisz mikor önt most négy éve a vizsgálóbíró kihallgatta, akkor is 36 évesnek mondta magát.

— Vagy úgy, feleli a tanu, akkor hát 38 éves vagyok.

3-ik jelenet. — Egy bizonyos, ki a később bekövet-

egy parancsolták és a magyar államnak ily esetre mindig van elég pénze.

Gyöngyösa az ugyneve- zett szabadelvű (kormány) párt gyűlést tartott előleges hirdetés után, melyben a párt bizalmatlanságot fejezte ki a kormány ellen és ennek következtében a kerület képviselőjét Kovács László országgyűlési háznapot felszólítja, hogy programjához híven az önálló bank mellett, a mostani kiegyezés ellen szavazzon. A közgyűlési jegyzőkönyvi kivonat lapunknak is megküldetett, sajnáljuk, hogy az utolsó órákban érkezett, még most nem adhatjuk.

Cegléden Kossuth Lajos lemondása folytán Verhovay Gyula; Kör-mányban Pesty Frigyes, a kisnyiresi kerületben id. gr. Teleky Géza, Korponán Dacsó Pál lett országgyűlési képviselőnek megválasztva.

KÜLFÖLD.

Keleti hírek. — A fegyverszünet lejáratát ideje közeleg, de még azt, hogy a politikai mérlegben a béke vagy háboru nyer-e túlsúlyt? határozottsággal megmondani nem lehet: mégis a mind két részlől tett hadi készülődések nagy valószínűséggel arra engednek következtetni: hogy a béke olaját az ágyuk golyói szét-szakgatni fogják.

Békéjelekül tekinthetők: a török-, szerb- és montenegrói kormányok közt folyamatban lévő alkudozások.

Montenegró beleegyezett abba, hogy a béketárgyalásokra két megbízottat küldjön Konstantinápolyba. Konstantinápolyban nagyon bíznak a szerb-török békealkudozások sikerében. Edhem pasa ugy reményli, hogy Krisztits Stambulba érkezése után három nap alatt a béke megkötötték. Krisztits átadta a nagy vezérnek megbítelestő okmányát és Milán fejedelem sajátkezű levelét, miiben az a kívánat van kifejezve, hogy a békealkudozások szerencsésen végződjenek. Rövid idő alatt keresztény alkormányzók foguak ki-nevezettni. — A szerb küldötték meglátogatták a nagyvezért és a külügyminisztert. A montenegrói küldötték szintén út-ban vannak. A porta beütköztetésnek mutatkozik s van remény a békekönyes bekövetkezésére.

Ezekkel szemben a habormúhírek követezőkben foglaltak össze: Kisehenevben a katonatisztek nejei február 15. utasítattak, hogy a tábornok február 20-ig hagyják el. — Orosz-Lengyelországban a vasúthoz azon rendelt érkezett, hogy a vonatoknak nem szabad egészen az osztrák határállomásokig menni. Ezen ukáz oka az, hogy az orosz vasúti hivatalnokok érintkezése Galiciával megakadályoztassék. Zuffe tábornok megbízást kapott a hadügyminiszteről, hogy szemlélje meg a déli hadsereget s tegyen meg minden intézkedést, hogy a moszkva-odessai vonalon, haladéknélkül nagy csapat-hadtesteket lehessen szállítani. Moszka városa 400,000 rubelt ajánlott meg a kormányzóságbeli nemzetőrség felszerelésére. — Nepokojiszky tábornok 200 kompot és

kezett verekedésnek áldozata lett, nagyon megittotté valakinek a kezét karóval. A sértettnek azt kellett bizonyítani, hogy ő azon idő alatt, míg amant ültöttek, verték, a kezét ápolatták és így amannak agyonverésében nem vett részt. Van is erre egy nótanuja, ki a fentebbi körülményt ilyformán igazolja:

— Nem volt ez ott kérem a gyilkosok között, mert le volt akkor már esapva a karja, én vittem be a szobába, én tápláltam!

4-ik jelenet. — Van-e fekvő vagyon? kérde az elnök egy német embertől, ki azt állította, hogy ért egy kissé magyarul is.

— Ja a Madl hab i... volt az értelmes felelet.

5-ik jelenet. Kihirdetettik az ítélet, 3 hónapra szől.

— Meg van-e elégedve az ítélettel vagy appellál?

— Nincs nekem arra pénzem, hangzik rá rendszerint a felelet.

— Nem is kerül az magának egy krajcárba se.

— Akkor nem is igen fog az használni! inkább csak megnyugszom hát.

6-ik jelenet. Ismét egy lopási eset. Elnök vádlotthoz: Volt-e ön büntetve? V. Nem.

E. Az nem igaz, ismerem már az arcát, ön többször volt már itt a törvényszék előtt s meg is volt büntetve!

V. (kérdőleg) Hát voltam?

E. Igenis volt.

V. Úgyhát egyszerű voltam.

E. Miért és meddig?

TÁRCA.

Mohácsi farsangi bohózat,

melynek vége bőjti predikáció.

Áll a farsang, a bolondok Utchosszat ordítóznak. Felöltöztek maskurának, Egyik szépnek, másik torznak.

Egynek kődmen a fejében, Masnik harang a nyakába! Számár füllel, kutya képpel Figuralva, terefalva.

Hosszu sleppes szép kisasszony Oly urias feje lába...! Épen előbb egy órával Mosogatott a konyhába!...

Ur, paraszt betyár, iparos, Ember, asszony, mind bolondok, De csak lantom halgassátok: Legbolondabb mit én mondok.

Ott egy vékony Cingár doktor Óriási medvét vezet, S ha a macsó morgolódik Nagy bátran emel rá kezét.

Dobját verve így hirdeti: Ez am az a gonosz medve, A Bócs népség parancsnoka, Csontom törni volna kedve.

Ölt már embert, sőt bikát is, Rettenetes barlangjába! De ki szemébe néz bátran, Már az ellen sunyi, gyáva.

Útne dobná, rugna, rágná, De én nem rugdóm vele! Ennyi nép közt meg nem ölhet, S markomban a korbács nyele!...

Amott meg egy jámbor bolos Egy bolondos majmot mutat; S hogy ereszkék a piacra, Pénzért vált magának utat.

Egy azt mondja: hej, ne! maki Ó felel rá ez „gorilla”! Még egy kissé neveletlen, Azért harap a goromba.

Másik nézi be furcsa egy Kenderhaju urfiacska...! A harmadik meg azt mondja: Ez tejfölbé esett macska.

A negyedik meg azt véli: Ez a majmok kisbírja, Kár hogy most is nem szoptatja Excellenciás mamaja.

Áll a farsang, vig bolondok Széles utcán ordítóznak, Útni való van most bőven Botnak, tollnak és koboznak.

Szegény ember a bolondját Ám ha járja, egyszer ketszer... De ha rájön az urakra Ók megjárják betvenhétszer.

Találdki.

szétszedhető gözbarkákat rendelt meg a csapatoknak a Dunán való átszállításra végett. Több orosz vasúton újra beszüntették a mályha és személyszállítást a csapat-szállítások miatt.

Az összes rendes török csapatok Hercegovina keleti részében, a nagyobb helységeket és várakat összpontosulnak s a montenegrói határ őrészét az irregulárisokra bízta. Ellenben a törökök az osztrák határ hosszában és pedig Ragusa és Metkovich felé őrházakat kezdenek építeni.

Erdekes Midhat pasának a „Roma” napolyi lap szerkesztője előtt tett nyilatkozata. Midhat a háborút Oroszországgal nemcsak nem elképzelhetetlennek, sőt közel levőnek tartja, mégha Törökország békét köt is Szerbiával. Midhat határozottan hiszi, hogy Oroszország már átlépte volna a Prutot, ha nem esádlódott volna Törökország helyzetében. Oroszország már elérkezettnek gondolja Törökország végét s egy elkeseredett védelemre kész országot talált 600.000 fegyveres emberrel. Midazáltal Oroszország sokkal tovább ment, hogysem visszatérhetne, különben elvesztette befolyását a Balkán keresztény népeire s százéves politikájának gyümölcsét. Midhat nem kétkedik a háborúnak Törökországra való kedvező kimeneteléről. Nem hiszi, hogy a háborút el lehetne szüntetni, s így véli, hogy Ausztria-Magyarországot is bele fogják bajtani szláv népeiségi, annyi inkább, mivel Dalmátia, a Bánság és Horvátország új zavarokat fognak a török tartományokban támasztani, hogy Ausztria-Magyarország kénytelen lesz beavatkozni, mire a többi hatalmak is beavatkoznak s a háború általános lesz. Francia- és Angolország Törökország mellett lesz. Midhat úgy tartja, hogy Bismarck az oka a mostani bonyodalomnak. Ez unszolja Ausztria-Magyarországot a szláv tartományok irányában terjeszkedni, hogy Németország növekedhessen és Oroszországnak török tartományok elfoglalása megengedhető legyen.

Abdul-Hamidot agyszélhűdéstől féltik. Beszélnek forradalomról is. Az orosz-osztrák szövetségről a lapok ismét beszélnek. A szláv sajtó ujjong efelől örömeiben s a magyar német kimúlásának közel eshetőségével és még azzal kezegeti híveit, hogy Andrássy helyét Potoczky vagy Chotek foglalja el.

A hatalmak még nem választottak Goresakoff körjegyzékére, azt hiszik, hogy a többség válasza nem lesz kedvező Oroszország terveire.

Az osztrák páncélos hajó „Salamander” parancsot kapott, hogy azonnal Smynába induljon.

Berlinben a birolalmi gyűlés e hó 22-én nyitott meg.

LEGUJABB.

Az észak-amerikai elnök választásra beadott szavazatokat megvizsgáló bizottság határozata következtében, egy newyorki távirat szerint, Hayes republikánus jelölt elnöksége biztosítottak tekinthető.

Az „Egyetemes” két nagy érdekű levelet kapott Pétervárról és Belgrádról. — A Pétervári levél szerint: Goresakoff kérte a cárt, hogy az ügyek terheit tőle elvenni és fiatalabb erőkre ruházni kegyeskedjék, mire a cár így felelt: „Várjon ön kedves herceg, mi nem sokára együtt fogjuk a nyugalom kikötőjét felkeresni.” — A cár elnöklete alatt nagy miniszter tanács tartott, melyben a helyzet, egy politikai, mint katonai szempontból, minden oldalról és alaposan meg lett vitatva. Goresakoff a helyzetet egész világosságban feltüntetve beszédét így végzte: A várakozás politikai tekintetben már nem hozhat hasznót számunkra. Én az akció mellett vagyok, ha a hadügyminiszter készen van. Ezen véleményem ellen senki sem szólalt fel. Ezután

V. Borért egy évig.
E. Mondja borlopásért! Hát másodszor?
V. Hát másodszor voltam husért ismét egy évig.

E. (az iratokból) Igazabban birkalopásért. No most tudja-e miért van itt.

V. Bor és huslopásért.
Nézzetek, hogy kacag a bekötött szemű istenasszony azon, mint szeretheti valaki annyira a gyomrát.

7-ik jelenet.

Bírói zártörés által elkövetett sikkasztás miatt áll egy esinos asszony a törvényszék előtt. Mentségére felhozza, hogy a felkeresi ügyvéd helyettese engedte meg neki a tárgyak eladását. Szembesítve az ügyvédjelölt ural, utóbbi persze tagadja az állítást, mondván hogy ő nem is volt arra jogosítva; de különben is figyelmeztette, hogy törlesse le mindössze esékly tartozásait.

— Micsoda? szakasztja ötlet felbe a vádlottnak, hát ön még ezt meri mondani? No jó, akkor hát én megmondom, hogy volt az egész. Ugy-e ki csipkedte arcomat, és ... és ki ... ki ... mikor nem volt senki a szobában, ki vállalta magára mindenért a felelőséget, nem ön?! No most beszéljen.

Az ügyvédjelölt úr fülig vörös lesz, zavarba jön, melyből csak az elnöknek a vádlotthoz intézett: „No jól van jól, ez nem tartozik ide!” szavai képesek kirántani.

8-ik jelenet.

Egy emberölési esetben nem volt eléggé kétségen kívül helyezve, hogy ki vágott az elhunyt fejéhez egy palackot. A tanubizonyítékok sem elég megbízhatók

a hadügyminiszter jelentésében előadta, hogy Oroszország oly hatalmas haderővel rendelkezik, mint minőt valaha kiküldhetett az országból, de ellenben az ellen-ség is jobban van felkészülve, mint valaha volt. Beszédét így végzte: „En készen vagyok.” A háború tehát határozott tény, csak az időjárásról függ, mikor veendő kezdetét.

A belgrádi levél szerint: A háború és béke feletti határozás, most már nem a fejedelmi kormány, hanem a szkupstina kezében van. Kétségtelen, hogy a népképviselőt erősen fog a béke mellett felszólalni, még akkor is, ha az, az országra áldozatot ró s ha meggondoljuk, hogy a könnyelműen megkezdett háború, mit a nép soha nem akart, a romlás örvényébe vitte az országot, 24 ezer család maradt hajlék nélkül, a kereskedelem és ipar pang s a fejedelemség 60.000 harc-képes embert vesztett, egy a szkupstina határozata felett kételkedni nem lehet. Sőt még Oroszország eddigleg egyedüli irányadó befolyása sem lesz többé képes a szerb népet a háborúra készíteni.

Egy Perából február 20-áról kelt távirat jelenti: Az alkudozások Szerbiával oly kedvezően folynak, hogy a békekötés aláírása még ma este is megtörténhetik. A felveendő jegyzőkönyv, jóváhagyás végett a garancia hatalmak elé fog terjesztetni, a szultán pedig egy formában amnestiát ad mind azért, a mi történt és meg-erősíti Szerbia jogait.

A bécsi török követség részéről határozottan kijelentetik, miszerint a szultán betegségéről származó hírek minden alapot nélkülöznek.

Illeték kivétési és behajtási nyomorúságok.

Közöltük lapunk f. évi 2-ik számában röviden a pécsvárosi közg. bizottság állásáról a hátralekötött illetékek beszedése iránt folyó vitának rövid vázlatát, az akkor elrendelt illeték behajtásának most már folyamatban van, eredmény azonban alig lesz, mert a kivett illetékek nagyobb része ellen felszólalások emeltek, ezek pedig tízezernyi meghatározott tömegben elintézetlenül bevertetnek, nagy része azonban beszedhetlen. Mily zaklatásoknak van a közönség kitéve nagyrészt a kivétési helytelensége, az azzal megbízottak avatatlan-sága által kiderül egy esetből is, — melyhez hasonló, vagy még rosszabbat ezeket lehetne idézni. Rudolf J. A. eső-perében kelt ítéletől az illeték megsza-bat-ván a fizetési meglagyas a tömeggond-nok helyett perügylet nevére állított ki. — Ezen esőtömeg gondnok W. J. B. elköltvén a tömeget agyonlőtte magát és hagyatéka szinte esődbe került, mely ellen az előbbi esőperügyletje bejelenté a Ru-dolf J. A. esőtömegére intézett keresetet, mely iránt még ítélet hozva nincsen. — A perügylet természetesen, mert ő egy kraj-cárt a tömegből nem kezel, ki nem fizet-heti az ítéleti illetéket, az újonnan nevezett tömeggondnok sem, mert tetleg tömeg-nincs kezelése alatt és ezen körülményt bejelenti, ez azonban a vastag tudatlan-ságát nem gátolja abban, hogy erőszaka-san a perügylet saját magát vagyonára végrehajtást ne intézessen. Ez aután ko-molyabb dolog, mint egy egyszerű rabló-támadás, mert ez ellen nincs fegyver kez-sében.

Városi közgyűlés

— Febr. 19. és 20-án. —

Elnök főispán Perczel 9 órakor nyitja meg a gyűlést, melynek első tárgya a Dóczy István elhalálása által megértült városi bizottsági tag állás betöltése iránt szükséges intézkedések elrendelése vétett fel. E nevezett tagsági állásra a választás

sem elég határozottak nem voltak, míg végre akadt egy tanu, ki határozottan állította, hogy ő világosan látta, miszerint Nagy György és nem más volt a tettes.

Nagy György már előbb tagadván mindent, szembesítésre került a dolog, mely alkalommal tanu merészen vádolt szemébe mondja vallomását. De a vádlott csak ko-nokul megmarad tagadása mellett.

Felhívja tehát elnök a tanut, hogy mondja el körülményesen mint történt ez incidens.

Tanu némi gondolkodás után: Hát ez így fogta a nyakánál a flaskát és od-a-smeiklirózta annak a fejéhez.

9-ik jelenet.

Hamis eskü bűntettének el nem követhetése mellett ártatlan argumentum.

E. Ön azzal van vádolva, hamis esküt tett le!

V. Ki meri azt mondani tekintes eszásári királyi főtörvényszék, mikor én olyan becsületes ember vagyok, hogy ő Felségét én festettem le az iskolaház szá-mára, mert ha én meg nem szerezem, még ma sem lögg ott.

10-ik jelenet.

Szülői bántalmazás miatt került a ka-masznyi fiú az igazságszolgáltatás körmei közé, de a sérelmezett anyáról azt állították a tanuk, hogy ő az oka mindennek, mer egy valóságos hárpia. Többi között az apához erre nézve szintén kérdés in-tézték, ki azonban a következő nyilat-kozáttal cáfolja meg ez állítás valóságát: — Uram ne higgyék, mert az egy áldott jó teremtetés, 15 év óta élünk már

f. évi március 11-re tüzetett ki, a választás helyszínéről pedig a szigeti külvárosi tanodái épület.

A szegedi iparkiallításán részt vett helybeli kiállító részére küldött emlé-érnek és díszoklevelek kiosztattak és pe-dig Zsolnay, Soboki, Pinter, Engel A., Kött (kertész) Rösinger (timár) Zselesny (fényképész), Hoppel aranyozó, Posch, Bo-ján, Dobaszay (kanonok) és Hamerli kesztűs urak a közgyűlés színe előtt vették át a kitüntetést fentemlített jelvényeit.

Kovácsics interpellálja rendőrkapi-tány urat, hogy a követetvámszedők kihágásairól van-e tudomása s ha igen szándékozik-e e tekintetben intézkedéseket tenni? Felemlit továbbá több esetet, melyek tudomására jutottak. Rendőrkapitány úr megjegyzi, hogy alattas közegeknek ki-adva van a rendelet a vám és helypénz-szedők felett szigorúan őrködni; könnyen megeshetik azonban, hogy egyik-másik eset nem jut tudomásukra s így nem is intézkedhetnek. Szerinte a bajon csak úgy lehet segíteni, ha minden egyes károsított vagy sértett fél jelentést tesz a rendőrség-nél, mely esetben az nem fog késni az illetéket érzékenyen büntetni.

Weiller és Zsolnay azt indítvá-nyozzák, hogy a vám- és helypénzszedők által elkövetni szokott visszaéléseknek leg-sikeresebben úgy lehetne elejét venni, ha a városi képviselők közül néhányan az ellenőrzéssel megbízottanák. Ez indítvány felett egy hosszabb vita fejlődött ki, mire főispán úr ezen ünnepélyes ígéretet teszi, hogy ha a közgyűlés ez ügyet reá bízza, úgy nyilatkoztattja, hogy e visszaélések nem sokáig fognak tartani. Az utat és mó-dot az eljárás sikerlétét szempontjából — nem említheti fel. A közgyűlés ebben meg-nyugszik.

Következik a polgármesternek jelen-tése a városnak múlt évi állapotáról s ille-tőleg a közg. működés eredményéről. E jelentést mely általános tetszéssel s elismeréssel fogadtattak s kinyomatni rendelte-iránt egész terjedelmében fogjuk lapunkban hozni, a miért is mellőzzük az itten való bővebb megemlést.

A marha téren levő Litzke-féle ház a város részéről a katonaság elhelyezése céljából 10 évre, évi 2500 fűtért bérbe vé-tetni rendeltetett.

Piacsek József gazdasági tanácsnok nyugdíjaztatás iránt való kérelmének a közgyűlést helyt adott s nyugdíját a leg-utóbb élvezett évi fizetésénél 200 fűtál ke-vezebbre az az 1200 fűtálban állapította meg s az említt 200 fűtál Lechner tényleg működő tanácsnok fizetését javítja meg.

Polgármester jelenti, hogy a helybeli irtalmas szerzetet esekölveg illető 9000 tőkéből 4000 fűt visszafizettetett. (Helyeslő tudomásul vétetett.)

A tanács jelentése szerint a pécsi vá-rosi eselédhivatal a múlt évből 190 fűt tiszta jövedelmet mutat fel, mely összeg egy közgyűlési határozat értelmében a szegények pénztárába s annak javára lés-szen elhelyezendő. A tettyei vízfolyás mentén fekvő, egyik a pécsi takarékpénz-tár, másik Angyal Alajos tulajdonát ké-pező malomoknak, úgyszintén a Petrezelem forrást magában foglaló Németh-féle szőlő-nek a város közönsége részére leendő meg-vétele elvben elfogadtattak s a gazd. vá-lasztmány az alkudozással megbízottak.

A gazd. választmányának a jelen év-folyamában teljesítendő közeveésekről szóló előterjesztéséből, minthogy arról más aka-lommal emlékeztünk meg, csak a városi főmérnöknek azon satyrikus javaslatát em-lítjük fel, mely szerint ő az aszfalt bur-kolással ajánl kísérletet tenni (itt Pécssett, hol a termés kő csak alig pár száz lépés-nyire van a várostól!) Az indítvány min-denki részéről szánó mosolylyal lett elvetve.

A főmérnök azon kérésének, hogy a közevesi munkálatok felett való felügye-letre egy külön közeg fogadtassék fel helyt nem adott a közgyűlés, még pedig azon

együtt mint férj és feleség, de még csak egy potont sem kapott tőlem soha!

11-ik jelenet.

— E. Volt-e már ön büntetve?
— V. Nem, csak egy keveset voltam.
— E. Meddig?
V. Félévig.

12-ik jelenet.

Most azonban másfélvevről van szó az ítéletben.

E. Meg van-e nyugodva az ítéletben?
V. Igenis, meg vagyok nyugtatva.
E. (a börtönkaplárhoz) Ugy hát itt maradj!

Börtönkaplár a börtönőrökhöz: Mienk!

V. (megijed) Mégis csak appellálok majd, jobban meggondoltam a dolgot.

13-ik jelenet.

Elnök vádlotthoz: Adjá elő, ho-gyan követte el a lopást?

V. Hát amint árkkoltatási munkát men-tem keresni, előbb egy meszely pálinkát már megittam, s amint lassan lassan bal-lagtam rám sötétedett az idő s egyszerre csak beszakadok. Amint magamhoz jöttem hát egy pincében találtam magamat, de miután már amugy is részeg voltam biz én nem ittam egy csepp bort sem, nem is mentem a hordók felé. Hanem ott nyom-ban elaludtam.

E. Az ön állítása szemtelen hazugság, mert ön nemcsak a préház tetejét, hanem gerendáit is keresztülvágta az e célra ma-magával vitt baltával.

V. Én nem vágtam keresztül a prés-

indokból, mert e felügyelet gyakor-lása a városi mérnökök teendője, kik ma-gokat abban elfoglaltságukhoz képest fel-válthatják. Ráth Mátyásnak a halpiae ki-köveztetése iránt beadott kérelmére a köz-gyűlés a nevezett piacnak kiköveztetését elrendeli, valamint azt is, hogy a hálteri kut medencével láttassék el.

A kéményegések meggátolására a rendőrség által készített szabályrendelet-nek a közgyűléstől való végleges elfoga-dása addigra halasztottat el míg a ké-ményseprési díjakat az evvel megbízott választmány egy tarifába összeállítva: a közgyűlés elé terjesztendi.

Papp József biz. tagnak azon indít-ványa, hogy az egyes adókönnyveskék-ben jövőre az adótárgy és annak nagy-sága is kitüntetessék, hosszabb vitát kellett; voltak, kik mellette, s kik ellene szóltak, míg végre polgármester nyilatkoztattja, hogy ez indítvány fogantatására az adókeze-lésre nézve fenálló szabályoknál fogva lehetetlen, s így részről azt indítványozza, hogy a ki az adófizetésnél tudni akarja a fentemlített két körülményt, az 12 krért kivehesse az illető hivatali közegektől az adótárgy minőségét és nagyságát kitüntető földadó telekkönyvi kivonatát. (Elfogad-tattott.)

Szeifricz Antal és társainak magán-vízvezeték engedélyezése iránt való ké-relmének helyt adott a közgyűlés, vala-mint elfogadta polgármester úrnak azon indítványát is, hogy a püspöki lakból ki-folyó s a püspök úr által a városnak át-engedett vízfőlöleg a városi kórház s a Ferenciek téren lévő vízzűk kutba vezet-tessek.

Özv. Nagy Imrenének kegy-díj fel-emelés és Pílf Johannának végkielégítés iránti kérelme elvetetett.

Végül az iskolaszéknek a polgári nő tanoda felállítására tárgyában tett előterjesz-tését elfogadja a közgyűlés s illetőleg az abban kitett s a közoktatásügyi ministe-riumhoz évi 3000 fűt állami subventio iránt intézendő kérelmet a nevezett ministe-riumhoz felterjesztetni rendeli. A legközelebbi rendes közgyűlés ápríl hó 16-án fog meg-tartatni.

Serli Sándor tudor felolvasása a mo-hácsi iparos körben.

Nálunk az egész társadalom el van hanyagolva, rosszul táplálattat, beteg; annak nemcsak egyes részei, hanem egész teste gyogyítandó. Egyik másik rész be-tegebb ugyan, de a legnagyobb baja mégis az, hogy a gyomra rosz és az kellőleg nem táplálattik és így az egész test se táplálkozhatik eléggé. — Minden hosszab-ban tartó betegségnél a legtöbb teendő pedig az, hogy a gyomor a lehető legjobb állapotban tartassék, miután az nemcsak a maga számára dolgozik, hanem a test-nek minden legkisebb része innét nyeri táplálékát és innét meríti az erőt, hogy a támadt ellenséggel, a betegséggel megküzd-hessen és azt előbb több legyőzhesse. Ha azonban a gyomor működése rosz, vagy ha az kellőleg nem táplálattik, meg-érzi azt nemcsak maga a gyomor, hanem nemcsak az egész szervezetnek bár vi-rágzó egészségben levő többi része is: hanyatlani fog az egész szervezet, míg lassanként minden életerő kialszik. — Na-gyon eselődnek tehát, ki azt hinné, hogy a testnek bárcsak egyes beteg részét is a gyomor kellő táplálása nélkül meglehet gyógyítani!

A társadalom, az állam teste gyomrá-nak az iparosok és földmivesek együttes osztályát tekinthetjük. Ezen nagy osztály az, mely minden anyagi táplálékot és an-nak főképviseletét a pénzt előteremti: a pénz pedig az, mely a test, az állam min-den tagját táplálja, mely nélkül nem táp-

ház tetejét, hanem a padlásgerendákat az igaz, hogy keresztülvágta, mert volt azok között egy lábný széles luk s midőn én leszakadtam, abban a lukban megakadt a lábam s nem voltam képes másképp meg-szabadítani, minthogy kivágtam körülötte a gerendákat a velem volt baltával, melyet azért hordoztam magammal, hogy ha ily bajba keveredem, ne legyek kénytelen elveszni.

De miért kacag már ismét az a hamis istenasszony? nem-e azon tolvaj cigány jutott eszébe, ki az útját elálló lovon ke-resztül akart ugrani s a ló elragadta?!

14-ik jelenet.

Bírói zártörés miatt vonják felelősségre a parasztszontot.

E. Hová tette ön a bíróilag lefoglalt tárgyakat?

V. Kérem szépen nem értem.

A kérdés világosabban megmagya-ráztatik.

V. Most már értem, de nem emlékszem.

Elnök kétségesen előeső és lényege-sen megkönnyíti emlékező tehettségét, mi-dőn felsorol egy derekalját, 2 vánkost, 2 lepedőt, egy takarót, 3 asztalkendőt, 3 törülközőt, 4 abroszt, 6 zsebkendőt, 5 női kebelt (alsósoknyák), 4 vánkoscshát. . . .

V. (a ló elködva) Hát hogy számol-hassak be mindenről, mikor ez már mind nagyon sok!

15-ik jelenet.

Ki van hirdetve az ítélet.

— Meg van-e elégedve a törvényszék ítéletével, vagy fellebbez?

— Nem értek kérem szépen deakul, mondják meg az isten áldja meg érte, mi az?

lalkozunk, elsovadunk, tönkremegyünk. Ha tehát azon gyomor nem láttatik el a szük-séges eledellel, akkor természetesen az sem lévén képes elegendő tápanyagot; pénz készíteni, abból mindnyájunknak mint a test egyes részeinek is csak annál szük-sebben jut.

A gyomor táplálása részint mi tőlünk függ (az iparra nézve), részint a kedvező földől (a földművelés illetőleg). A mi min-ket illet, mi eddig oly rövidlátók voltunk, hogy azon gyomrot mindinkább szűkebb eledellel szorítottuk, és nem akartuk be-látni, hogy az éhes gyomor szűkebben is fog táplálni. . . . A mi az időt illeti, ez sze-szélye szerint hol kedvez, hol szintén meg-feledkezik a szegény gyomorról úgy, hogy annak csak középszerű táplálkozása is csupán az idő kedvező szeizélyeitől függ; de meg is látszik aztán az egész testen!; táphány következtében aszkorbán szenved az, a mi — ha a gyomor kellő táplálko-zását még idejében rendbe nem hozzuk — lassu ugyan, de biztos halálra vezetend.

Vagy világosabb szavakkal: az ál-lamban a tágasb értelemben vett ipar (hová t. i. a földművelés is tartozik) az, mely mindennek mozgató erejét, a pénzt beszerzi. A hol tehát az virágzik, ott vi-rágzik az állam is; mert ott van pénz és tellik mindenre: de a hol elegendő ipar nincs, ott elég pénz se lehet. . . . Nálunk tudjuk, hogy elegendő ipar nincs és a mi van is, alig létezőnek tekintjük, s azért elég pénzünk sincs s csak szűkölködünk, tengődünk és kölesünöket veszünk fel, a miket természetesen nem tudván visszafi-zetni, vagy eladjuk meglevő vagyónunkat, vagy küldünk a nyomorúsággal, míg az teljesen le nem ver bennünket, — és ki hinné? még esodálkozunk, hogy nem bol-dogulunk!

Miert nincs iparunk? azért mivel azt nem támogatjuk! És miért nincs elég pénzünk? azért, mivel iparosaink kellőleg nem támogatattak, elég nem termelhet-nek! — Ipar, pénz és jólét szoros viszony-ban állanak egymással; — de mi oly egy-ügyitek vagyunk, hogy azt hiszik, misze-rint gazdálkodunk, ha pár krral olesőb-ban vásárlunk az idegentől, mint ha saját testvéreinktől, rokonaink — vagyis egy-mástól vásárolnánk! — No hanem hogy az ily eljárásnál semmi józan öntudatos-ságot nem tanusítunk, — az már bizonyos.

Ha mi magunk is megtudjuk a kala-pot, ruhát, cipőt, butort s számtalan más behozott cikket csinálni, — miért hozatjuk, miért vesszük mi azt az idegenektől? Hi-szen mi mindazt magunk készíve és egy-mástól vásárolva, az nekünk semmibe se kerülne. — Semmibe! ismétlem: mi ugya-nis az országban egy nemzet-családot ké-peztünk, saját háztartással bírnak, s azért a mit mi egymásnak készítünk, habár fi-ze-tünk is egymásnak érte, az csak kölcsön-ben megy s a pénz benmarad a mi esá-ládunkban, a mi országunkban. . . . Ha mi kétszeres árt fizetünk is egymásnak a munkáért, mégis hasznunk lenne mel-lette, miután a pénz mégis köztünk ma-radna, és a mint egyiktünk, úgy másikunk is jobban megfizette minde munkát, — keresetünk tetemesen gyarapodnék s az, valamint jólétünk is megoszlanék egymás közt, e mellett iparunk mindinkább fej-lődvén egész nemzet-családunk is össze-szedőzködne s biztos virágzásnak indulna.

Tegyük fel azon esetet, hogy az or-szágnak minden polgára s polgárnője át lenne havta azon tudattal, hogy minden kr., mit külföldi cikkekért kiadunk, nekünk kárunkra esik, — s hogy ennek kö-vetkeztében mindeniktünk erős akarattal bírna csak azon külföldi cikket megvenni, mi nálunk nem készült és a melyre mégis szükségünk van: akkor nemcsak a meg-szűnnék a legtöbb panasz; mert egyszer-űbbek lennének ugyan és a munkát egy kissé jobban megfizetnők, mint most; de mennyivel több munkája és keresete lenne

— Hát appellál-e?

— Igenis, appellálok.

16-ik jelenet.

Verekedés közbeni emberölés volt a vádbeli büntény, melynek elkövetői sza-badságos katonák voltak, kikre több su-lanc bizonyított.

E. (egyik vádlotthoz) Maga is ott volt, ne tagadjá, vannak rá tanuk a kik látták?

V. Kik azok, ezek az hiványak itt? ennek a féle szöveg volt ott mikor a tűzbe mentünk, az mind ugy van felfogódva.

17-ik jelenet.

E. részeg volt ön, mikor ez történt?

V. Oh je! mint egy marha, alig tud-tam lábaimon állani.

— Hogy tud mégis ily részletesen em-lékezni mindenre, mintha józan lett volna?

— Mert olyan részeg voltam.

18-ik jelenet.

Súlyos testi sértéssel van vádolva a férj, ki nejét a kenderföldön szeretője társasá-gában találta s ott stante pede irgalmat-lanul elverte.

— E. Látt-e ön a magas kender da-cára hogy mit csináltak együtt?

— V. Látni nem láttam, de csak nem imádkozni mentek oda?

— E. Hát akkor hogy merete ön ne-jének haját kitegetni és a földön győ-möszölni, gázolni?

V. Én nem gázoltam, csakhogy mikor én a hajánál megfogtam — amibez ugy hit-tem csak van jogom — elesett.

. . . . d. —

e-
k.
—
—
ét
tò,
a
n
tt
k.
o-
rt
I
3)